

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟΝ

ἤ Τ Ο Ι

провозглашаемый
Π Ρ Ο Κ Η Ρ Ὑ Γ Μ Α

τοῦ μεγαλειοτάτου αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, βασιλέως
Οὐγγαρίας καὶ Βοημίας.

Ἐκ τῆ πρωτοτύπῃ τῆς Γερμανικῆς διαλέκτῃ.

EN BIENNΗ, ΤΗ, 21. ΑΤΓ. 1813.

НБ ОНУ імені І.І.Мечнікова

Η Αυστριακή μοναρχία ἐμπεριπλέχθη διὰ τὴν τοποθεσίαν της, διὰ τὰς πολυει-
δεῖς χεῖρεις της με ἄλλας δυνάμεις, καὶ διὰ
τὴν εἰσερχὴν της εἰς τὸ σύστημα τῶν ἐπαρ-
χιῶν τῆς Εὐρώπης, εἰς τὰς περισσοτέρας
πολέμους, ὅσοι κατεπεπράσαν ἤδη εἴκοσι
χρόνους καὶ κατεπεπόλεσαν εἰς τὴν Εὐρώ-
πην. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τούτων τῶν
δεινῶν πολέμων, ἡ Μεγαλειότης τε ἐκι-
νεῖτο εἰς καθέτης ἐπιχείρημα ἀπὸ ἓν καὶ
τὸ αὐτὸ πολιτικὸν σύστημα· καὶ διὰ τὴν
ἐμφυτον αὐτοῦ διάθεσιν, διὰ τὴν συναί-
δησιν τῆ καθήκοντος, καὶ διὰ τὴν ἀγά-
πην πρὸς τὰς λαὸς τε ἐπιθυμῶσα μὲν τὴν
εἰρήνην, ἀποφεύγουσα δὲ καθ' ἑσχατοῦν
προσκτήσεως νέων τόπων ἢ ἐπεκτάσεως
τῆς ἐπικρατείας τε, τότε μόνον ἐκίνει τὰ
ὄπλα, ὅταν ἡναγκάζεται εἴτε πρὸς ἄμε-
σον φύλαξιν τῆς ὑπάρξεώς τε, εἴτε πρὸς
φύλαξιν τῶν γειτνιαζουσῶν δυνάμεων, ἀ-
πὸ τῶν ὁποίων τὴν τύχην κρέμαται καὶ ἡ
ἐδική τε ὑπαρξίς, εἴτε φοβημένη τὸν κίν-
δυνον τῆς ἐκ κατασπαρχθῆ ὅλον τὸ κοι-
νωνικὸν σύστημα τῆς Εὐρώπης ἀπὸ προαί-

ρεσιν ἄνομον καὶ τυραννικὴν. Χάριν τῆς δι-
καισύνης καὶ τάξεως ἐπεθύμησεν ἡ Με-
γαλειότης τὰς ἐκ τῆς ἐκείνης διοικῆ· χάριν τῆς
ἰδίας δικαιοσύνης καὶ τάξεως μόνον ἐπολέ-
μησεν ἡ Αὐστρία. Εἶδεν καὶ εἰς τούτον τὸν
πολλὰς ἀτυχῆ ἀγῶνα κατεφέρθησαν εἰς
τὴν μοναρχίαν πληγαὶ βαθεῖαι, ὅμως ἔ-
μεινε καὶ εἰς τὴν Μεγαλειότητά τε ἡ πα-
ρηγορία, ὅτι δὲν ἐκινδύνευσεν τὴν μοναρχίαν
τε διὰ ἐπιχειρήματα ἀνωφελῆ καὶ προερχό-
μενα ἀπὸ πάθος τι ἢ μνησικακίαν, καὶ ὅ-
τι διὰ καθ' ἑαυτὴ ἀπόφασιν ἡμπορεῖ νὰ ἀπο-
λογηθῇ ἐνώπιον Θεοῦ, τῆ λαοῦ τε, τῶν τε
νῦν ζώντων καὶ τῶν μεταγενεσέων.

Ὁ πόλεμος τῆ 1809., ὃν καὶ ἔγιναν
αἱ ἀναγκασιόταται ἐτοιμασίαι, κατεκρή-
μνιζεν ἀναμφιβόλως τὴν μοναρχίαν εἰς
τὴν καταστροφὴν, ἐὰν ἡ γνωστὴ ἀνδρεία τῆς
στρατεύματος καὶ ἡ πιστὴ φιλοπατεία ὅλης
τῆς μοναρχίας δὲν ὑπῆρχον δυνατότερα
παρὰ πᾶσαν τύχην τῆ ἐχθρῆς. Ἡ τιμὴ
τῆς ἔθνης, καὶ τῶν ὀπλων ἡ ἀρχαία δόξα ἐ-
σώθησαν μὲν εὐτυχῶς εἰς ὅλας τὰς δεί-
νὰς ἀτυχίας τότε τῆς πολέμου· πλὴν ἀ-

ξιόλογοι ἐπαρχίαι ἐχάθησαν, καὶ ἔτις ἡ
 Αὐστρία ἀναγκάσειτα νὰ παραχωρήσῃ τὰς
 εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος παραθαλασ-
 σίους ἐπαρχίας, ὑπερήθη ἀπὸ πᾶσαν ἐπι-
 μιξίαν καὶ ἐμπορίον τῆς θαλάσσης, τὸ ἀ-
 ναγκαιότατον μέσον πρὸς αὐξήσιν τῆς φι-
 λοτεχνίας τῆς τόπετης, κακὸν, τὸ ὁποῖον
 ἤθελεν αἰδανθῆν ἀκόμη περισσότερον, εἰάν
 κατὰ τὸν ἴδιον καιρὸν ἓνα σύστημα φθορο-
 ποιῶν δὲν ἀπέκλειεν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην
 ὅλες τὰς πόρεις τῆς ἐμπορίας, καὶ δὲν ἔλπε
 χεδὸν κάθε κοινωνίαν μεταξὺ τῶν ἑθνῶν.

Ἡ Μεγαλειότης τε περιεργαζομένη τὴν
 ἰδιαιτέραν μορφήν τέτε τῆς πολέμου καὶ τὰ
 ἐξ αὐτῆς ἐπακόλουθα, ἐπληροφόρηθη, ὅτι
 ὅχι μόνον ἦτον προφανῶς ἀδύνατον νὰ δε-
 ραπευθῇ ἀμέσως καὶ ἐκ δεμελίων ἡ κατε-
 σπαραγμένη πολιτικὴ κατάστασις τῆς Εὐ-
 ρώπης, ἀλλὰ οἱ ἀγῶνες τῶν κατὰ μέρος
 δυνάμεων πρὸς ἀνάκτισιν τῆς ἐλευθερίας
 ὅχι μόνον δὲν ἐχρησίμευσαν πρὸς διόρθω-
 σιν τῆς παγκοίνης ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ κα-
 τέτριβον εἰς μάτην τὰς ὑπολοίπας ἀνεξαρ-
 τήτες δυνάμεις τιν, ἐπετάχυνον τὴν πτώ-
 σιν τῆς ὅλης, καὶ ἔτις ἐξηφάνισον τὴν ἐλπί-
 δα καλλιτέρων εἰς τὸ μέλλον καιρῶν. Ἀπὸ
 ταύτην τὴν πληροφορίαν ὠδηγεμένη ἡ Με-
 γαλειότης τε, ἐγνώρισε τὸ μέγα ἐν τέτε
 ὄφελος, εἰάν διὰ μέσου βεβαίας εἰρήνης πολ-
 λῶν χρόνων διαπαύσῃ καὶ τὸν ἕως τότε
 ἀκατάπαυστον χεῖμαρρον μιᾶς ὀσημέραι αὐ-
 ξανομένης μεγαλητέρας δυνάμεως, καὶ προ-
 ξενίσῃ εἰς μὲν τὴν μοναρχίαν τε τὴν ἀπαι-
 τεμένην πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν στρατιω-
 τικῶν πραγμάτων καὶ τῆς δημοσίας θήσαν.
 εἰς ὅσυχίαν, εἰς δὲ τὰς γειτνιαζέσας δυ-

νάμεις καιρὸν πρὸς ἐνδυνάμωσιν, ὁ ὁποῖος
 ἡμπορεῖ διὰ μέσου φρονήμου καὶ δρασιμῆς χεῖ-
 σεως νὰ μεταφέρει ποτὲ ἡμέρας εὐτυχέσε-
 ρας.

Τοιαύτη εἰρήνη κατ' ἐκείνας τὰς κινδυ-
 νώδεις περιστάσεις ἡμπορεῖ νὰ κατορθωθῇ
 μόνον μετὰ μίαν ἀπόφασιν ἀσυνείθιστον. Ὁ
 αὐτοκράτωρ ἠδυνάθη τῆτο, καὶ ἔκαμε ταύτην
 τὴν ἀπόφασιν, δι' ἣν, καὶ χάριν τῆς μοναρχίας,
 χάριν τῆς ἱερᾶ συμφέροντος τῆς ἀν-
 θρωπότητος ἔδωκεν ὡς προσπύργιον ἐναν-
 τίων ἀπρονοήτων κακῶν, καὶ ὡς ἐνέχυρον
 καλλιτέρας τάξεως τῶν πραγμάτων, ὅτι
 φίλτατον ἦταν εἰς τὴν καρδίαν τε. Μετὰ τῆτον
 τὸν σκοπὸν, καταφρονεμένης πάσης ὑπονοίας
 καὶ παρεξηγήσεως ἐκείνης τῆς στιγμῆς, συν-
 ἦφθη δεσμός τις συγγενείας, ὅστις ἔμελλε
 μετὰ τὰ δεινὰ ἐνὸς αἵσου ἀγῶνος, τὸ
 μὲν ἀδυνατώτερον καὶ πᾶχον μέρος νὰ ἀνα-
 ζωπυρήσῃ μετὰ τὴν συναίδησιν ἀσφαλείας
 τινός, τὸ δὲ δυνατώτερον καὶ νικηφόρον μέ-
 ρος νὰ μεταδιαθέσῃ εἰς μετριότητα καὶ δι-
 καιοσύνην, καὶ ἔτις νὰ προπαρασκευάσῃ καὶ
 ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἐν ταύτῳ τὴν ὁδὸν πρὸς
 ἀποκατάστασιν τῆς ἰσορροπίας τῶν δυνά-
 μεων, δίχα τῆς ὁποίας ἡ ἐταιρεία τῶν μοναρχιῶν
 εἶναι μόνον ἐταιρεία συμφορᾶς καὶ δυσυχίας.

Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε τόσῳ περισσότε-
 ρον δίκαιον νὰ ἐλπίζῃ ταιαῦτα, ὅσον ἐν ἐ-
 κείνῳ τῷ καιρῷ, κατ' ὃν συνήφθη ἔτος ὁ
 δεσμός, ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων ἐφ-
 θασεν εἰς ταῦτα βαθμὸν τῆς εὐδοκίας, ὅ-
 πε ἐπιθυμητότερον εἶναι ἡ σεβείωσις τῆς ἀπο-
 κτηθέντος, παρὰ ἢ ζήτησις νέας ἀποκτή-
 σεως, καὶ κάθε νέα ἔκτασις τῆς ἡδὴ πρὸ
 πολλῶν ὑπερπαύσεως πᾶν δίκαιον μέτρον ἐ-

ξυγίας τε ἦτον προσφανῶς ἐπικίνδυνος ὅχι μόνον εἰς τὴν Γαλλίαν, ἢ ὅποια κατεπείδη ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἀποκτηθέντων, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς συμφέρον, διότι αὐξανομένης ταύτης τῆς ἐξουσίας τε, ὠλιγόσσειεν ἡ ἀσφάλειά τε. Διὰ μέσε τῆς συγγενικῆς ἐνώσεώς τε μετὰ τὴν ἀρχαιοτάτην τῶν χριστιανῶν αὐτοκρατορῶν οἰκίαν ἔλαβεν εἰς τὰ ὅμματα τῆ Γαλλικῆς ἔθνης καὶ τῆ κόσμου ἡ οἰκοδομὴ τῆ μεγέθους τε τοιαύτην προσεπαύξησιν σερεότητος καὶ ἀποτελειώσεως, ὥστε μόνον ἀνήσυχτοι σκιοποι καὶ διαλογισμοὶ πρὸς ἐπιμεγεθυσμὸν ἡμῶν νὰ τὴν κλονίσωσι καὶ κατασῇσωσιν ἀδύνατον καὶ σαφράν. Ὅ,τι ἡύχοντο ἀπὸ τὸν θρανὸν ἡ Γαλλία, ἡ Εὐρώπη καὶ τόσα καταθλιβόμενα καὶ ἀπειλισμένα ἔθνη, ὑπαγόρευεν εἰς τὸν ἐν δόξῃ καὶ νίκῃ ἐσεφαινωμένον ἐξουσιαστὴν μία φρονίμη πολιτικὴ ὡς νόμον τῆς ἰδίας αὐτῆς συντηρήσεως. Δὲν ἦτον λοιπὸν παράξενον νὰ ἐλπίζη τις, ὅτι τόσα πολλὰ αἰτία ἡνωμένα θέλωσι θριαμβεύσει ἐναντίον τῆς θέλξεως ἐνὸς καὶ μόνου αἰτίου.

Ἐὰν ὅμως αὐταὶ αἱ καλαὶ ἐλπίδες ἔμειναν ἀκατόρθωτοι, δὲν εἶναι κατ' ἐδένα τρόπον ὀνειδιστέα ἡ Αὐσρία, ἡ ὅποια, μετὰ πολυχρόνιον ἀπρεκτον ἀγῶνα καὶ συνεισφορὰν παντὸς εἴδους πραγμάτων, εἶχεν ἱκανὰ αἰτία τῷ νὰ δοκιμάσῃ μετὰ πεποίθησιν καὶ θάρρος νὰ πράξῃ καλὸν ἐκεῖ, ὅπερ ἔως τῶρα ποταμοὶ αἵματος προσεπείσσωσαν ὀλεθρον εἰς ὀλεθρον· τελευτήσῃ ἡ Μεγαλειότης τε δὲν θέλει μετανοήσει ποτὲ, δι' ὅ,τι ἔπραξε τοιαυτοτρόπως.

Ἐν ᾧ τὸ μὲν 1819. ἔτος μάλιστα ἐ-

κλινεν εἰς τὸ τέλος, ὃ δὲ πόλεμος ἐξηκολούθει ἀκόμη μετὰ δρασιμότητα εἰς τὴν Ἰσπανίαν, τὰ δὲ Γερμανικὰ ἔθνη μάλιστα ἔλαβον εὐκαιρίαν, μετὰ τὰ δεινὰ τῶν δύο προτέρων πολέμων, νὰ ἀναπνεύσωσι κατὰ πρῶτον ἐλευθερία, ἰδὲ ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων ἀπεφάσισεν εἰς μίαν δυστυχισμένην ὥραν νὰ προδῇ μετὰ μέγας τῆς ἀρετῆς Γερμανίας εἰς ἐκεῖνον τὸν ὄγκον τῶν ἐπαρχιῶν, ὅσας ὀνομάζετο Γαλλικὴ μοναρχία, καὶ νὰ ὑπερήσῃ τὰς ἀρχαίας ἐλευθερίας ἐμπορικὰς πόλεις, Ἀμβέργον, Βρέμην καὶ Λύμπεκ, πρῶτον μὲν ἀπὸ τὴν πολιτικῆν τῶν ὑπαρχῶν, μετὰ πολὺ δὲ καὶ ἀπὸ τὴν ἐμπορικῆν τῶν ὑπαρχῶν, καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα πρὸς τροφὴν τῶν μέσα· ἔκαμε δὲ τῷτο τὸ τυραννικὸν ἐπιχείρημα χωρὶς τινος ἐλαχίστης εὐλογουμένης αἰτίας, καταφρονῶν πᾶν εἶδος πολιτικῆς μετριοτήτος, χωρὶς νὰ προκηρύξῃ ἢ νὰ συμβουλευθῇ μετὰ καμμίαν αὐλήν, μετὰ ταύτην μόνον τὴν αὐτεξέσιν καὶ εὐτελεστάτην πρόφασιν, ὅτι ὁ πόλεμος μετὰ τὴν Ἀγγλίαν ἀπαιτῶσε τὸ τοῖστο. Κατὰ τὸν ἰδίον καιρὸν ἐπέμεινε μετὰ ἀδυσώπητον αὐστηρότητα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκληρὸν καὶ ἀπάνθρονον σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐμελλε πρὸς βλάβην τῆς ἀνεξαρτησίας, εὐδαιμονίας, τῶν δικαίων καὶ τῆς ὑπολήψεως, ἔτι δὲ τῆς περιουσίας τῷ κοινῷ καὶ τῶν ἰδιωτῶν, νὰ κατασφύγγῃ τὸ ἐμπόριον εἰς ὅλας τὰς μοναρχίας τῆς Εὐρώπης, εἰς μάτην ἐλπίζων νὰ ἐκβιάσῃ τοῖστον ἐπακόλουθον, τὸ ὁποῖον, εἰάν τύχῃ ἀγαθὴ δὲν ἦτον ἀνεφικτον καὶ ἀδύνατον, ἤθελε κατακρημνίσῃ τὴν Εὐρώπην διὰ πολλῶν χρόνων εἰς ἐνδειαν,

ἀσφυξίαν ἔ βαρβαρότητα.

Καὶ αὕτη ἡ ἀπόφασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐστὶν ἐξηθηνέα Γαλλικὴ ἐπικρατεία εἰς τὰ Γερμανικὰ παραθαλάσσια ὑπὸ τὸ ὄνομα τριακοστῇ δευτέρᾳ στρατιωτικῇ διαίρεσιν, ἦτον αὕτη καθ' ἑαυτὴν σικάνδαλον ἀρκετὸν εἰς ὅλας τὰς γειτνιαζούσας δυνάμεις, ἔ ἐγνωρίσθη ὡς σημεῖον ἀψευδὲς μεγαλητέρας μέλλοντος κινδύνου, διότι διὰ ταύτην τὴν ἀπόφασιν ἔβλεπέ τις, ὅτι ἡ Γαλλία ὅχι μόνον παρέβη, χωρὶς τινος ἀπολογίας ἢ προκηρύξεως, τὸ ἔ ἄλλοτε παραμεληθὲν σύστημα τῶν καθ' αὐτὸ συνόρων τῆς Γαλλικῆς μοναρχίας, ἀλλὰ κατηφανίσθησαν κατὰ προαίρεσιν ἀπαραδειγμάτισον ἔ αὐτὰ τὰ οἰκοδομηθέντα παρὰ τῷ αὐτοκράτορος, ὅτι κατὰ τὸτο τὸ τρομερὸν σάδιον τῆς ἀρπαγῆς τόπων εἰς ὕδην ἐλογίσθησαν ἔ οἱ ἡγεμόνες τῆς Ρήνης, ἔ τὸ βασιλεῖον τῆς Βεσφαλίας, ἔ καθε ἄλλη μικρά τε ἔ μεγάλα ἐπικράτεια, εἰς τρόπον ὅπῃ τὰ Γαλλικὰ σύνορα, σχεδὸν καθὼς ἐφαίνετο κατὰ τὸ δοκῆν ἔ ὅπως ἔτυχε χειρισμένα, διωρίσθησαν χωρὶς τινος προσοχῆς παλαιῶν τε ἔ νέων χέσεων, διὰ μέσσω τόπων ἔ ποταμῶν, ἀπέκοψαν τὰς μεσσαίες ἔ μεσημβρινὰς Γερμανικὰς τόπους ἀπὸ πάντων κοινωνίαν μετὰ τὴν ἀρκτικὴν θάλασσαν, ὑπερέβησαν τὴν Ἑλβαν, ἀπέσπασαν τὴν Δανίαν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, οἰκειοποιῶντο ἔ αὐτὴν τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν, ἔ ἐφαίνοντο, ὅτι ἔτρεχον νὰ φθάσωσι τὴν γραμμὴν τῶν ἀδιακόπως κυριευμένων Πρεσσιανῶν παρὰ τὸν Ὄδερ κάσρων. Καὶ ὅμως ἡ ἀρπαγὴ τέτων ὅλων τῶν τόπων, ἂν ἔ τόσον ἐναντία ὅλων τῶν

δικαίων, ἔ τῶν Γεωγραφικῶν, πολιτικῶν τε ἔ στρατιωτικῶν συνόρων, εἶχεν ἐν ἑαυτῇ τόσον ὀλίγον τὸν τύπον μιᾶς ἐντελῆς ἔ περιορισμένης ἐπικρατείας, ὡς ἦτο τις ἡναγκασμένος νὰ θεωρῇ ταύτην τὴν ἀρπαγὴν ὡς τὰ προσήμια μεγαλητέρων ἀνόμῃ ἀρπαγῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἐμελλε τὸ μὲν ἡμισυ τῆς Γερμανίας νὰ γείνη Γαλλικὴ μοναρχία, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ναπολέων ἐξουσιαστὴς τῶντι τῆς ξηρᾶς.

Διὰ ταύτην τὴν παρὰ φύσιν ἔκτασιν τῆς Γαλλικῆς ἐπικρατείας ἔτρεπε πρῶτον πάντων ἡ Ρωσσία ἔ Πρεσσία νὰ αἰδῶντο τὸν ἑαυτῶν τινος εἰς κίνδυνον· καὶ ἡ μὲν Πρεσσία, περικλεισμένη πανταχόθεν, μὴ δυναμένη πλέον νὰ κινηθῇ ἐλευθέρᾳ, ἔ ὑβερημένη παντὸς τρόπου τῷ νὰ συνάξῃ νέας δυνάμεις, ἐπλησίαζε, καθὼς ἐφαίνετο, μετὰ γιγαντιαῖα βήματα εἰς τὴν παντελῇ διάλυσίν της, ἡ δὲ Ρωσσία, διὰ τὴν κατὰ δοκῆν μεταμόρφωσιν τῆς τε ἐν εἰρήνῃ τῷ Τιλσίτ κηρυχθείσης ἐλευθέρως πόλεως τῷ Δάντσιγ εἰς Γαλλικὴν καταθήκην ἀρμάτων, ἔ μεγάλως μέρες τῆς Πολωνίας εἰς Γαλλικὴν ἐπαρχίαν, ἔχουσα ἀρκετὸν φόβον εἰς τὰ κατὰ δυσμὰς σύνορά της, ἅμα δὲ ἔ βλέπυσσα, ὅτι ἡ Γαλλικὴ δύναμις ἐπροχώρει δι' ὅλε τῶν μήκων τῶν παραθαλάσσιων, ἔ ὅτι νέα δεσμὰ ἐτεκταίνοντο διὰ τὴν Πρεσσίαν, ἐνόησε τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον εἰς τὰς ἐν Γερμανίᾳ ἔ Πολωνίᾳ ἰδίως τόπους, ἔ ἀπὸ ταύτης τῆς ὥρας ὁ πόλεμος μεταξὺ Γαλλίας ἔ Ρωσσίας ἦτον ἀφευκτος.

Δίκαιον εἶχεν ἡ Αὐστρία νὰ φοβῆται

πολλά τῆτον τὸν νέον πόλεμον, ὁ ὁποῖος ἔπρεπεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐπιφάσῃ καὶ εἰς τὰς ἐδικὰς τῆς ἐπαρχίας, τῶν ὁποίων ἡ ἐτοιμασία πρὸς φύλαξιν ἦτον πολλὰ ἀτελής, ἐπειδὴ διὰ τὴν κατεπεύγουσαν ἀνάγκην τῆς διορθώσεως τῆ δημοσίου θησαυροῦ, παρημελήθησαν ὅπως τὰ στρατιωτικὰ μέσα. Οἱ πόλεμοι, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπαπειλεῖτο ἡ Ῥωσσία, θεωρούμενος ἀκριβέστερον, ἐπρομαντεύετο ἐκβασιν ἀτυχεστάτην, καθότι ἤρχισε κατὰ τὰς ἰδίας ἀτυχεῖς περιστάσεις, κατὰ τὴν ἰδίαν ἑλλειψιν συνενεργείας καὶ ἄλλων δυνάμεων, κατὰ τὴν ἰδίαν ἀνισότητα τῶν δυνάμεων ἐκατέρωθεν τῶν μερῶν, καὶ ἐπομένως ἐπίσης ἄμοιρος εὐελπίστας καλῆς ἐκβάσεως, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ προτὲς πόλεμοι. Ἡ Μεγαλειότης τε, ὁ αὐτοκράτωρ, ἠγωνίσθη παντοίῳ τρόπῳ, ὅσον ἔχουε φιλικὴ μεσιτεία μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἑναρξιν τοῦ πολέμου. Ὅτι δὲ τὸσον ἐγγὺς ἦτον ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ ἀποτυχία ταύτης τῆς μετὰ καλὸν σκοπὸν προβληθείσης μεσιτείας ἤθελε γένῃ πολλῶν περισσότερον ὀλεθρία εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα, παρ' ἧς εἰς τὰς ἀντιπάσεις τε, δὲν ὑπῆρχε τότε κανένας ἀνθρώπινος νῆς ἱκανὸς νὰ προνοήσῃ· ἀλλ' ἔτω δέδοκται τῷ διοικητῇ τοῦ κόσμου.

Ὅτε δὲ πλέον ὁ πόλεμος ἦτον ἀφευκτός, ἔπρεπεν ἡ Μεγαλειότης τε νὰ φροντίσῃ κατὰ χρέος οἰωδῆποτε τρόπῳ καὶ περὶ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἀσφαλείας καὶ περὶ τῶν ἐσιωδῶν συμφερόντων τῶν γειτνιαζουσῶν δυνάμεων. Τὸ σύστημα τῆ νὰ μείνῃ μόνον Θεατῆς ἀσπλος, τὸ μόνον εἶδος τῆς ἐδε-

τερότητος, τὸ ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον ἐκήρυξεν, ὅτι ἐσυγχώρει, ὅχι μόνον ἦτον ἐναντίον τῆς φρονίμου πολιτικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ τέλει πολλὰ ἀδύνατος δοκιμὴ τῆ νὰ ἀποφύγῃ τὸ θεινόν, ὅπῃ ἔμελλε νὰ λυθῇ, πρὸ βλῆμα, διότι εἰς τοιαύτην καὶ τηλικαύτην δύναμιν, οἷα ἡ Αὐστρία, δὲν ἦτο συγχωρημένον νὰ μὴ θελήσῃ κατ' ἑδῆνα τρόπον νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Εὐρώπης, ὅτε δὲ, μένων ἀνενεργὴς καὶ διὰ τὴν εἰρήνην καὶ διὰ τὸν πόλεμον, νὰ χάσῃ τὴν ψῆφον καὶ εἰσεροήνῃ εἰς ὅλας τὰς μεγάλας σκέψεις καὶ συμβελάς, χωρὶς ὅμως ἔχ ἦττον νὰ ἀποκτήσῃ περισσότεραν τινα ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἰδίων αὐτῆς συνόρων. Τὸ νὰ ἐτοιμαθῇ δὲ εἰς πόλεμον ἐναντίον τῆς Γαλλίας, ἤθελεν εἶναι κατ' ἐκείνας τὰς περιστάσεις ὅχι μόνον ἄδικον, ἀλλὰ καὶ μὴ φρονίμον, διότι ὅχι μόνον ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον δὲν ἔδωκε καμμίαν προσωπικὴν ἀφορμὴν ἐχθρικών κινήματων, ἀλλὰ καὶ ἐλπίς ἔτι ὑπεφαίνετο τῆ νὰ κατασθῇ ἴσως κανένας καλὸς σκοπὸς μετὰ χρησιν ἐπιτηδείαν τῶν ὑπαρχουσῶν φιλικῶν σχέσεων, καὶ μετὰ λόγους φιλικὰς καὶ συμβελάς μαλακάς· ὅσον δὲ διὰ τὸ ἄμεσον συμφέρον τῆς μοναρχίας, διὰ τοιαύτην ἀποφασιν ὅχι μόνον ἤθελεν εἶναι ἀφεύκτως τὸ πρῶτον καὶ κυριώτατον θέατρον τοῦ πολέμου εἰς τὴν Αὐστριακὴν ἐπικράτειαν, ἀλλὰ καὶ ἡ μοναρχία αὐτὴ, μὴ ἔχουσα τότε προφανῶς ἱκανὰ μέσα πρὸς ἀντίστασιν, ἤθελε κατασραφῇ ἐντὸς ὀλίγου.

Τέτων ἔτως ἐχόντων, δὲν ἔμενεν εἰς τὴν Μεγαλειότητά τε μέσον ἄλλο, παρ' ἧς

τὸ νὰ παρρησιασθῇ εἰς τὸ σάδιον τῷ ἀγῶ-
νι ἐν μέρεσι τῆς Γαλλίας, διότι τὸ νὰ
πολεμήσῃ κυρίως χάριν τῆς Γαλλίας ἢ ε-
λεν ἀντιμάχεται ὅχι μόνον εἰς τὰ χεῖρα καὶ
εἰς τὸ σύστημα τῷ αὐτοκράτορος, ἀλλὰ καὶ
εἰς τὰς συμβελάς τῶν μινίστρων τε, οἱ ὁ-
ποῖοι ἀναφανδὸν δὲν ἐνέκριναν τῶτον τὸν
πόλεμον. Ἡ Μεγαλειότης τε ὑπέγραψε
τῇ 14. Μαΐου 1812. τὴν συνθήκην με-
τὰ τῆς Γαλλίας διὰ δύο ταῦτα τὰ αἴτια,
τὸ μὲν πρῶτον καὶ προσεχέσατον, ὡς καὶ τῆς
συνθήκης αὐτῆς αἱ λέξεις μαρτυροῦσι, τὸ
νὰ μὴ παραμεληθῇ κανένα μέσον οἰοῦν-
τοτε, διὰ τῷ ὁποίῳ ἐμπόρει νὰ διενεργη-
θῇ ἐγγλύφουσα ἢ ἀργὰ ἢ εἰρήνη, τὸ δὲ δεύ-
τερον, τὸ νὰ ἀποκτηθῇ τοιαύτη θέσις,
διὰ τὴν ὁποίαν, εἰάν ἡ εἰρήνη ἀδύνατον, ἢ
εἰάν ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ ἀπαιτηθῶσιν ἐ-
πιχειρήματα μεγάλα, νὰ δυνηθῇ ἡ Αὐ-
στρία νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀνεξάρτητος, καὶ ἐν γέ-
νει νὰ πρᾶξῃ εἰς πᾶσαν προϋπόθεσιν ὡς ἡ
θέλει ἐπαγορεύσῃ ἢ δικαία καὶ φρονίμη πολι-
τική. Διὰ τῶτο τὸ αἴτιον, ἐδόθη πρὸς συν-
εισέργειαν εἰς τὰ πολεμικὰ ἐπιχειρήματα
διαρισμένον τι, καὶ κατ' ἀναλογίαν μικρόν
μέρος τῷ στρατεύματος, τὸ δὲ λοιπὸν τῷ
ὑπάρχοντος ἢ συσπαινομένου στρατεύματος
ἔμεινεν ἐκτὸς πάσης κοινωνίας καὶ συνενε-
ργείας εἰς τῶτον τὸν πόλεμον, δι' ὃ καὶ ὡς
ἀπὸ συνθήκης παραβλεπομένης καὶ σιωπω-
μένης μετεχειρίσθησαν ὅλαι αἱ πολεμοφό-
ροι δυνάμεις τὴν ἰδίαν ἐπικράτειαν τῆς Αὐ-
στριακῆς μοναρχίας ὡς ἐδετέραν. Ἡ ἀλη-
θινὴ ἔνωσις καὶ ὁ σκοπὸς τῷ ἐκλεχθέντος
ἀπὸ τὴν Μεγαλειότητά τε συστήματος δὲν
ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ ἄγνωστος ἔτε εἰς τὴν Γαλ-

λίαν, ἔτε εἰς τὴν Ρώσσιαν, ἔτε δὲ εἰς ἄλ-
λον τινα θεατὴν, ἔμπειρον τῶν πραγμά-
των τῷ κόσμῳ.

Ἡ ἐκστρατεία τῷ 1812. ἀπέδειξε μὲ
παραδείγμα ἀξιολογούμενον, ὅτι καὶ αὐτὸ
τὸ μὲ γιγαντιαίας δυνάμεις προκείμενον
ἐπιχειρήμα δύναται νὰ ματαιωθῇ εἰς τὰς
χεῖρας καὶ τῷ μεγάλῳ στρατηγῷ, ὅταν ἔτος,
αἰδανόμενος μόνον τὴν μεγάλην τε στρατιω-
τικὴν ἀρχίνουσαν, σοχάζεται νὰ ὑπερπη-
δήσῃ τὰ ὅρια τῆς φύσεως καὶ φρονήσεως.
Τοιοτοτρόπως, ἀπὸ φιλοδοξίαν πλανώμε-
νος ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων, ἐστρά-
τευσε εἰς τὰ βάθη τῆς Ρωσικῆς μο-
ναρχίας, καὶ ἐσφαλμένη πολιτικὴ θεωρία
τῶν πραγμάτων τὸν ἐπλάνασε νὰ ὀνειρο-
πολῇ, ὅτι θέλει ὑπαγορεύσει τὴν εἰρή-
νην εἰς τὴν Μόσχαν, θέλει νικῶσαι τὴν
Ρωσικὴν δύναμιν διὰ μισὸν αἰῶνα, καὶ
τότε θέλει ἐπιστρέφει νικητὴς καὶ τροπαί-
χος. Ἀλλ' ὅτε τῷ αὐτοκράτορος τῆς Ρώσ-
σίας ἡ ἄκρα σαθερότης, τὰ ἔνδοξα κα-
τορθώματα τῶν στρατιωτῶν τε, καὶ τῶν
ἐθνῶν τε ἡ ἀκράδαντος εὐπειθεῖα καὶ πί-
σις κατέπαυσαν ταύτην τὴν ὀνειροπολίαν,
ἦτον ἀεγὰ πλέον, ὥστε νὰ μετανοήσῃ ἀτι-
μωρήτως. Ὅλον τὸ Γαλλικὸν στρατεύμα
κατεσκορπίθη καὶ κατεστράφη, καὶ μετὰ τρεῖς
μῆνας μετεκυλίθη τὸ θέατρον τοῦ πο-
λέμου ἀπὸ τὰς ὀχθὰς τῷ Βορρῶνι καὶ
Δρίνῃ εἰς τὰς ὀχθὰς τῷ Ὄδερ καὶ Ἀλβερῳ.
Αὕτη ἡ ὀξεία καὶ μεγάλη τῆς τύχης
παλιντροπία ἐχημάτισε τὰ προόμια ἄλ-
λης, ἀξιολόγου μεταβολῆς ὅλων τῶν πολι-
τικῶν χέσεων τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἔνωσις
μεταξὺ Ρωσσίας, μεγάλης Βριτανίας καὶ

Σουηδίας παρέσαινε νέαν ἐσίαν ἔκ κέντρον ἐνώσεως εἰς ὅλας τὰς γειτνιαζέσας ἐπαρχίας, ἔκ πρώτον μὲν ἡ Πρωσσία, ἡ ὁποία πρὸ πολλῶ ἤδη ἀπεφάσισεν ἐνδόξως νὰ τολμήσῃ τὰ ἔχματα, προτιμῶσα νὰ κινδυνεύσῃ νὰ ἀποθάνῃ πολιτικὸν θάνατον ἄμεσον, παρὰ κατ' ὀλίγον νὰ μαζαίνεται κατατιηκομένη ἀπὸ τυραννικὴν ἀτροφίαν, ἐρρίφθῃ κατὰ ταύτην τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν συμμάχων· πολλοὶ δὲ ἔκ ἄλλαι μικροῖτε ἔκ μεγάλοι τῆς Γερμανίας ἡγεμόνες ἦσαν πρόθυμοι νὰ πράξωσι τὰ αὐτὰ· παντὲ ἐπρολάμβανον αἱ εὐχαὶ τῶν ἀνυπομόνων ἔθνων τὸ τακτικὸν κίνημα τῶν διοικήσεών των. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη ἔγινε καταφανὴς ἡ ἄκρα ἐπιθυμία πρὸς αὐτονομίαν, ἡ συναίδησις τῆς ἀτιμαθείσης ἐθνικῆς τιμῆς, ἔκ ὁ παροργισμὸς ἐναντίον τῆς εἰς ἄκραν κατάχευσιν καταντησάσης ξένης δεσποτείας.

Ὁ μεγαλειότατος αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, καθ' ὃ μὲν διορατικὸς, θεωρῶν ταύτην τῶν πραγμάτων τὴν μεταβολὴν ὡς προσερχομένην ἐξάπαντος ἀπὸ προηγουμένης ἄκρατον ὑπερβολὴν, καθ' ὃ δὲ δίκαιος, μὴ θέλων νὰ δείξῃ δυσαρέσειν πρὸς αὐτὴν, ἐσοχάζετο ὅπως διόλῃ τῇ τρέψει νὰ τὴν μεταχειρῇ μὲ φρόνιμα ἔκ αἰσία ἐπιχειρήματα πρὸς τὸ ἀληθινὸν ἔκ ἐπίμονον ὄφελος τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινότητος. Ὅθεν, ἀπ' ἀρχῆς ἤδη τῇ Δεκεμβρίῃ (τῇ 1812. ἔτος) ἐδοκίμασεν ἡ Αὐστριακὴ αὐλὴ νὰ μεταπέισῃ τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα εἰς εἰρηκὴν ἔκ δικαίαν πολιτικὴν, ἐπιφέρουσα αἰτία, ἀποβλέποντα πρὸς ὄφελος ἔκ αὐτῇ τῇ ἰδίῃ ἔκ τῇ κόσμῳ· ἀνένεον δὲ

ταύτην τὴν δοκιμὴν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, προσεπιφέρουσα δυνατώτερα ἐπιχειρήματα, ἔκ ἤλπιζεν, ὅτι ἡ ἀνάμνησις τῆς πέρυσι δυσυχίας ἔκ ἀνωφελὲς ζημίας ἐνὸς πολυαριθμοῦ στρατεύματος, πρὸς τῇ ὁποίῃ τὴν ἀναπλήρωσιν ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρηθῶσι παντὸς εἶδος βιασικὰ ἐπιχειρήματα, ἡ ἄκρα δυσαρέσεισις τῇ Γαλλικῇ ἔθνει καὶ ὅλων τῶν ἀπὸ τῆς τύχης αὐτῇ ἐξηρημαμένων ἐπαρχιῶν ἐναντίον ἐνὸς πολέμου, ὅσις, χωρὶς ἐλπίδος τινὸς μελλούσης ἀποζημιώσεως, ἐξήντησε ἔκ κατεσπάραξε τὰ ἔγκυρα, ἔκ τέλος πάντων, ὁ ἀπαθὴς αὐτὸς σοχασμὸς περὶ τῆς ἀβεβαίης ἐμβάσεως ταύτης τῆς νέας ἐπιφθονωτάτης κρίσεως περιστάσεως, ἡθελον καταπέισῃ τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα νὰ ἀκροαθῇ τῇς λόγους τῆς Αὐστρίας, οἱ ὁποῖοι ἐπροβάλλοντο πρὸς αὐτὸν μὲ τόνον, ὡς ἀπῆταν αἱ περιστάσεις, σπουδαῖον μὲν κατὰ τὸ μέγεθος τῇ σκοπῇ, μαλακὸν δὲ κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐπιθυμίας πρὸς εὐδοκίμησιν, ἔκ τῶν διαρκεσῶν φιλικῶν σχέσεων.

Ὅτι δὲ τοιαῦτα καθαρὰ ἔκ εἰλικρινῇ προβλήματα ἔμελλον νὰ ἀπορρίφθωσι ἐξάπαντος, δὲν εἰλπίζετο βέβαια. Ὅμως ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ὑπέδεχθησαν ταῦτα, μάλισα δὲ ἡ μεγάλη ἀνομοιότης μεταξὺ τῶν φρονιμάτων, ὅπως ἔτρεφεν ἡ Αὐστρία, ἔκ ὅλε τῇ φρεσίνῃ τῇ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος καθ' ὃν καιρὸν ἀπέτυχον αἱ πρὸς εἰρήνην δοκιμαί, κατεσμήκυναν ἤδη πρῶταίτερον τὰς καλίστας ἐλπίδας, διότι ἀντὶ μὲ μέτρου τόνον νὰ δοθῇ καὶ ἐλπίς ὑπόφαιδρος διὰ τὸ μέλλον, ἔκ νὰ μαλακωθῇ ἡ πάγκοιτος ἀ-

πελπισία, ὅχι μόνον ἐκηρύχθη κατὰ πᾶσαν εὐκαιρίαν ἀπὸ τῆν ἀνωτάτην ἐν Γαλλίᾳ διοικήσιν δημοσίᾳ, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ δὲν θέλει δώσει ἀκρόασιν ἐκάνενα περὶ εἰρήνης πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἡθελε βλάβῃ τὴν ὁλοκληρίαν τῆς Γαλλικῆς ἐπικρατείας — γαλλισί ἐκλαμβανομένης τῆς ἐννοίας τέτε τῆ λόγου — ἡ ἡθελε ζητῆνὰ ἀποσπαδῇ καμμία ἀπὸ τὰς κατὰ τὸ δοκῦν ἐνωθεύσας με αὐτὴν ἐπικρατείας, ἀλλ' ἐν ταύτῃ ὠμιλήθη ποτὲ μὲν με φοβερικὴν προπέτειαν, ποτὲ δὲ με πικρὰν ὑπεροψίαν καὶ καταφρόνησιν καὶ περὶ τοιούτων ἐπιφθόνων συμφωνιῶν (conditions), αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον, ὡς ἐφαίνετο, καμμίαν ἀναφορὰν εἰς τὴν κατὰ τὸ δοκῦν διοριθεύσαν γραμμὴν τῶν συνόρων, ὡσάν τάχα νὰ μὴ ἦτον δυνατόν νὰ δώσωσιν εἰς τὸν κόσμον ἀρεκτὰ νὰ καταλάβῃ, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων ἀπεφάσισεν ἀμεταθέτως νὰ μὴ παραχωρήσῃ χάριν τῆς ἡσυχίας τῆ κόσμου δὲ ἓνα τινα τόπον ἀξιολογον.

Ταῦτα τὰ ἐχθρικά προκηρύγματα (μανιφέστα) πρὸς ἐξένησαν εἰς τὴν Αὐστρίαν ταύτην μάλιστα τὴν λύπην καὶ πίκραν, ὅτι παρέρσαινον ὡς ψευδῇ καὶ πολλὰ ὑπελα καὶ αὐτὰ τὰ περὶ εἰρήνης προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμνε πρὸς ἄλλας αὐλὰς, με τὴν εἰδήσιν καὶ φαινομένην συγκατάθεσιν τῆς Γαλλίας, διότι, ὅτε ἡ Αὐστρία ἐπρόβαλλε τὴν μεσιτελεύτην, αἱ κατὰ τῆς Γαλλίας σύμμαχοι, ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀποκρίσεως, ἀντεδείκνυνον τὰς δημοσίους λόγους τῆς Γαλλικῆς αὐτοκρατορίας.

Ὅτε ἡ Μεγαλειότης τε ἔειλε τὸν Μάρτιον μῆνα πρέσβυν εἰς τὴν Λόνδραν, διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὴν Ἀγγλίαν νὰ συμ-

πραγματευθῇ καὶ αὐτὴ τὴν εἰρήνην, αὕτη ἀπεκρίθη, ὅτι ἐπαρξενεύετο βλέψασα τὴν Αὐστρίαν τρέφουσαν ἐλπίδας εἰρήνης, ἐπειδὴ ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων διεδῆλωσεν ἐν τῇ μεταξὺ τοιαῦτα φρονήματα, τὰ ὁποῖα ὑπαινίσσοντο πόλεμον παντοτεινόν, ἀπόκρησις, ἡ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ λυπήσῃ τὴν Μεγαλειότητά τε τὸσῶ περὶ σσοτέρων, ὅσῶ μᾶλλον ἦτον ὀρθὴ καὶ δικαία.

Καὶ ὅμως ἡ Αὐστρία δὲν ἔπαυεν εἶχ' ἦτον νὰ παριστῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γαλλίας με λόγους πάντοτε πλέον διωρισμένους καὶ ἰσχυρὰς τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τῆς εἰρήνης, πεποιθὼς, ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀπέραντον μεγαλητέραν δύναμιν τῆς Γαλλίας ἔπαυεν ἡ ἰσορροπία καὶ ἡ τάξις ἐν Εὐρώπῃ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις ἀληθινὴν εἰρήνην χωρὶς περιορισμὸν καὶ συστολὴν ταύτης τῆς μεγαλητέρας δυνάμεως. Ἐν ταύτῃ δὲ μετεχειρίσθη ἡ Μεγαλειότης τε ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἐπιχειρήματα πρὸς αὐξήσιν καὶ περισύναξιν τῆς στρατεύματός τε, ἰξεύρουσα καλὰ, ὅτι ἡ Αὐστρία, εἰάν θέλῃ νὰ μὴ ἦναι ἡ μεσιτεία της πάντῃ ἀνίχυρος, πρέπει νὰ ἐτοιμασθῇ εἰς πόλεμον, μάλιστα δὲ ἐν ᾧ πρὸς πολλὰ ἐκήρυξεν ὡς ἐνδεχόμενον τὸ νὰ συμμεδέξῃ ἀμέσως εἰς αὐτόν.

Ἡ μέχρι τῆδε κατάστασις τῶν πραγμάτων ἦτον ἀδύνατον νὰ διαρhéσῃ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, περὶ τῆ ὁποῖα ἦτον πολλὰ πληροφορημένος ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ κατὰ ταύτην τὴν πληροφορίαν ἔπραττε πάντοτε· εἰάν δὲ κατ' αὐτὰ τὰ προσίμια ἀπετύγχανε καθε δοκιμὴ πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς

εἰρήνης, ἐκραταῖτο ἀκόμη περισσότερον εἰς ἐκείνην τὴν πληροφορίαν τε. Ἡ ἐκβα-
σις μᾶς ἐδίδαξε. Διὰ τὰ φθάσῃς εἰς
ἄλλην τῶν πραγμάτων κατάστασιν, δυαὶν
θάτερον ἔπρεπε νὰ κάμῃ, ἥτοι διαπραγ-
ματευόμενος τὴν εἰρήνην, ἢ καταφεύγων
εἰς τὴν βίαν τῶν ἀγμάτων.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον ὅχι μό-
νον ἐπροεῖδε τὰς πολεμικὰς ἐτοιμασίας τῆς
Αὐστρίας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐκτενε πολλάκις ἀ-
ναγκαίας καὶ δικαίας, καταπειθόμενος
ἀπὸ πολλὰ αἷτια, ὅτι κατὰ ταύτην τὴν
ἐποχὴν, ἀφ' ἧς ἐξήρητο ἡ τύχη τῆ κό-
σμου, ὁ τῆς Αὐστρίας αὐτοκράτωρ θέλει
παραβλέψῃ κάθε προσωπικὸν καὶ πρόσ-
καιρον λογισμόν, θέλει φροντίσῃ μόνον
περὶ τοῦ μένοντος καλῆς τῆς Αὐστριακῆς μο-
ναρχίας καὶ τῶν περὶ αὐτὴν μοναρχιῶν, καὶ
θέλει ἀποφασίσῃ μόνον ὅτι τὸν κατέ-
πειθον κατὰ χρέος ταῦτα τὰ ὑψηλότα-
τα αἷτια.

Ἡ Αὐστριακὴ αὐλὴ δὲν ἐπαρρησιόαθη πο-
τὲ τοιοῦτοτρόπως, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἐξη-
γήσῃ τις ἄλλως πῶς ὁρῶς τὲς σκοπὲς
τῆς· καὶ ὅχι μόνον αὕτη ἡ Γαλλία ὡμο-
λόγησεν, ὅτι ἡ μεσιτεία τῆς Αὐστρίας μό-
νον ἀγματωμένη μεσιτεία ἡμπορεῖ νὰ ἦναι,
ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐκήρυξεν, ὅτι κατὰ τὰς
νῦν περιστάσεις ἡ Αὐστρία δὲν ἡμπορεῖ νὰ
πράττῃ μόνον ἐν πασέρῳ, ἀλλ' ἔπρεπε
νὰ φανῇ μὲ μεγάλας δυνάμεις εἰς τὸ σά-
διον τοῦ ἀγῶνος, καὶ καθὼ δυνάμεις αὐτοκέ-
φαλος, νὰ προξενήσῃ κρίσιμον ῥοπήν τῶν
πραγμάτων. Ὅτι δὲ καὶ ἂν ἔμελλεν ἡ Γαλ-
λικὴ διοίκησις νὰ ἐλπίζῃ ἢ φοβῆται ἀπὸ
τὴν Αὐστρίαν, ἢ προϋπέχευσα ἀπολογία

περὶ τοῦ ἀποφασισθέντος καὶ κατορθωθέντος
κινήματος τῆς Μεγαλειότητός τε, τῆ αὐ-
τοκράτορος, ἐνυπῆρχεν εἰς ἐκείνην τὴν ὁ-
μολόγησιν καὶ κήρυξιν.

Εἰς τοιαύτην ἀκμὴν ἀναπτύξεως κα-
τήντησαν τὰ πράγματα, ὅτε ὁ αὐτοκρά-
τωρ Ναπολέον ἐμίσειυσεν ἀπὸ τὸ
Παρίσιον διὰ τὰ ἀναχαιτίσῃ τὰς πρὸς
τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων. Καὶ αὐ-
τοὶ οἱ ἐχθροὶ ὡμολόγησαν τὴν ἡρωικὴν
ἀνδρείαν τῶν Γαλλικῶν καὶ Πρωσσιακῶν
στρατιωτῶν εἰς τὰς φονικὰς μάχας τοῦ
Μαΐου μηνός. Ὅτι δὲ μὴ ὅλον τῆτο ἡ ἐκ-
βασίς ταύτης τῆς πρώτης περιόδου τῆς ἐκ-
στρατείας δὲν ἐχρημάτισεν εἰς αὐτὰς εὐτυ-
χεύερα, τῆτο προέχετο πρῶτον μὲν ἀ-
πὸ τὴν ὑπερπληθίαν τῆς Γαλλικῆς στρα-
τιωτικῆς δυνάμεως, καὶ ἀπὸ τὴν ὁμολογε-
μένην ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον πολεμικὴν εὐ-
φυίαν τοῦ ἀρχηγῆ αὐτῆς, καὶ δεύτερον ἀπὸ
πολιτικὰς τινὰς χέσεις καὶ ἀφορμὰς, κα-
τὰ τὰς ὁποίας οἱ σύμμαχοι μονάρχει κα-
θωδηγῶντο καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ ἐπιχειρή-
μα, διότι ἔπραττον προϋποθέτοντες ὁρῶ-
ματα, ὅτι ἓνα πρᾶγμα, ὅσον τὸ περὶ ὃ
ἐμάχοντο, τῶν ἀδυνάτων ἦτο νὰ δυνηθῇ
νὰ μείνῃ μόνον αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐγγύγο-
ρα ἢ ἀργότερον, ἐν εὐτυχίᾳ ἢ ἐν δυστυχίᾳ,
θέλει ἐμβῇ εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν καὶ με-
ρίδα κάθε δυνάμεις, ὅπως σώζῃ ἔτι ἱκνη
αὐτονομίας, καὶ κάθε στρατεύμα, ὅπως ἔ-
μεινεν ἀνεξάρτητον, δι' ὃ καὶ μόνον, ὅσον
ἦτο χρεία κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἀπέλυ-
σαν τὴν ἀνδρείαν τῶν στρατιωτῶν νὰ τρέ-
ξῃ ἐλεύθερα, παραφυλάττοντες τὸ πε-
ρισσότερον μέρος τῶν δυνάμεων τῶν εἰς τοιαύ-

τον καιρόν, ὅτε ἤλπιζον, ὅτι θέλωσι δυνηθῶσιν, ἔχοντες μεγαλύτερα μέσα, νὰ ἀγωνίζωνται πρὸς ἀπόκτησιν ἑ μεγαλύτερων ἐπακολουθημάτων. Διὰ τὰ αὐτὰ αἰτία, ἡ δὲ νὰ δυνηθῶσι νὰ προσμείνωσι τὸ ὄριμον τῶν λοιπῶν πραγμάτων, ἔτεξεσαν εἰς τὴν ἀνακωχήν.

Εἰν τῷ μεταξύ, διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν συμμάχων ἔλαβεν ὁ πόλεμος κατ' ἐκείνην τὴν εἰγμὴν τοιαύτην μορφήν, ὥστε ἔκρινεν ὁ τῆς Αὐστρίας αὐτοκράτωρ ἀδύνατον ἔχον πλεόν, ἐξακολουθεῖντος ἐκείνου, νὰ μείνῃ ἀργὸς θεατὴς. Πρὸ πάντων δέ, ἡ φροντίς περὶ τῆς τύχης τῆς Πρὸσσιακῆς μοναρχίας καταχολῶσεν ὅλην τὴν διάνοιαν τῆς Μεγαλειότητός τε, διότι πρῶτην βᾶσιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆ πολιτικῆ συστήματος τῆς Εὐρώπης ἔκρινεν ὁ αὐτοκράτωρ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Πρὸσσιακῆς δυνάμεως, καὶ ἐθεώρει τὸν κίνδυνον, εἰς τὸν ὅποιον αὐτὴ ἐκλονίζετο, ὡς ἴδιον ἑαυτῆ. Κατ' ἀρχὰς ἡδὲ τῇ Ἀπριλίᾳ μηνὸς ἐφάνερωσεν ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων εἰς τὴν Αὐστριακὴν αὐλὴν, ὅτι ἐθεώρει τὴν διάλυσιν τῆς Πρὸσσιακῆς μοναρχίας ὡς τὸ δικαιοτάτον ἐπακολουθημα τῆς ἀποσκιρτήσεώς της ἀπὸ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆ πολέμου, ἡ ὅτι μόνον ἀπὸ τὴν Αὐστρίαν ἐκρέματα τῶρα τὸ νὰ θελήσῃ νὰ ἐκώσῃ μὲ τὴν ἐπικρατείαν της τὴν ὠραιοτάτην ἡ ἀξιολογωτάτην τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνης. Τῇ τοῦ ἦτον ἱκανωτάτης ἀποδείξεως σημεῖον, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παραμεληθῇ κανένα μέσον ἱκανὸν τῇ νὰ σώσῃ τὴν Πρὸσσιαν. ἡ εἰς τὸν ὅτος ὁ μέγας σκοπὸς ἦτον ἀνέφικτος ἡ ἀκατόρθωτος διὰ μέσε δικαίας ἡ εὐ-

λογοφανὲς εἰρήνης, ἔπρεπε ἡ Ρωσσία ἡ Πρὸσσία νὰ βοηθηθῶσι μὲ δρασικὴν συν-ἐνεργίαν τῆς Αὐστρίας. Ὁ δὲν, ἐκ ταύτης τῆς φυσικῆς τῶν πραγμάτων θεωρίας, περὶ τῆς ὁποίας ἡ αὐτὴ ἡ Γαλλία δὲν ἠμπόρει νὰ πλανηθῇ πλέον εὐκόλῃ, παρακινεμένη ἡ Μεγαλειότης τε, ἐξήκολέθει τὰς ἐτοιμασίας της μὲ δρασικότητα ἀκάματον. ἡ μισεύσασα περὶ τὰς ἀρχὰς τῇ Γενίᾳ ἀπὸ τὴν μητρόπολιν τε, ὑπῆγε πλησίον τῇ θεάτρει τῇ πολέμου, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐνεργῇ δρασικώτερον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, τῇ μόνον πάντοτε σκοπῇ τῶν ἐπιθυμιῶν τε, εἰς ὑπεφάνετο πρὸς τῆτο σπινθὴρ εὐελπισίας, ἡ νὰ καθοδηγῇ δρασικώτερον τὰς ἐτοιμασίας εἰς πόλεμον, εἰς δὲν ἔμενεν εἰς τὴν Αὐστρίαν ἄλλο τι πρὸς ἐκλογὴν.

Ὀλίγω πρότερον ἐκήρυξεν ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων, ὅτι ἐπρόβαλε νὰ κροτηθῇ εἰς τὴν Πράγαν σύνοδος περὶ εἰρήνης, ὅπως ἔμελλον νὰ παρευρεθῶσιν ἐκ μὲν τῆ ἐνὸς μέρους πληρεξέστοι τῆς Γαλλίας, Ἀμερικῆς, Δανίας, τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἰσπανίας ἡ ὅλων τῶν συμμάχων ἡγεμόνων, ἐκ δὲ τῇ ἐτέρῃ μέρῃ πληρεξέστοι τῆς Ἀγγλίας, Ρωσσίας, Πρὸσσίας, τῶν Ἰσπανικῶν ἡσπεργέντων ἡ τῶν λοιπῶν συμμάχων τῶν τῶν πολεμοφόρων δυνάμεων, ἡ νὰ καταβάλωσι τὸ θεμέλιον μιᾶς πολυχρονίᾳ εἰρήνης. — Πρὸς τίνα; τίς τρέπῃ διπλωματικῇ; διὰ μέσε τίς ἐγγίγειν ταῦτα τὰ προβλήματα; ἦτον πάντα ἄγνωστον εἰς τὴν Αὐστριακὴν αὐλὴν, ἡ ὁποία τὰ ἔμαθε μόνον ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας. Ἀλλ' ὅπως ἡ ἂν ἐβάλλῃ εἰς πρᾶ-

ξιν τοῖς τοῖς σκοπῶς, δὲν ἦτο χεδὸν δυα-
τὸν νὰ καταλάβη τις, τίνι τρόπῳ ἀπὸ
τὴν σύρραφιν πόσων ἀνομοίων εἰσχεῖται, χω-
ρὶς νὰ γνωριθῇ ἐκ συμφώνου καὶ ἐν θεμέ-
λιον, χωρὶς νὰ γείνη καμμία τακτικὴ προ-
παρασκευὴ, ἢ μπόρῃ νὰ προκύψῃ καμμία
διαπραγματεύσις εἰρήνης, εἰς τρόπον ὥστε
ἦτο συγχωρημένον νὰ νομίσῃ τις ὅλον τῷ
το τὸ προβλημα πολὺ περισσότερον ὥς
παίγνιον τῆς φαντασίας, παρὰ μὲ τὰ σω-
σὰ πρόσκλησιν εἰς μέγα τι πολιτικὸν ἐπι-
χείρημα.

Ἡ Αὐστρία, γνώσκουσα κάλλιστα τὰς
δυσκολίας τῆς γενικῆς εἰρήνης, ἐσοχάδι
πολὺν καιρὸν, ἂν ἄρα γε δὲν ἦτο δυνατόν νὰ
προσπελάσῃ τις κατ' ὀλίγον καὶ βαθμυδὸν
εἰς τῷτον τὸν ἀπωτάτω καὶ δυσέφικτον σκο-
πὸν, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἐννοίᾳ ἐφανερώσε
καὶ πρὸς τὴν Γαλλίαν, καὶ πρὸς τὴν Ρωσ-
σίαν καὶ Περσσίαν τὴν ιδέαν μιᾶς εἰρήνης τῆς
ξηρᾶς, ὅχι ὅτι ἡ Αὐστριακὴ αὐλὴ ἔπαυ-
σε καὶ μίαν μόνην εἰγμὴν νὰ γνωρίζῃ τὴν
ἀνάγκην καὶ ἀξίαν μιᾶς ἀπὸ ὅλας τὰς δυ-
νάμεις ἐκ συμφώνου διαπραγματευμένης καὶ
συμφωνημένης εἰρήνης, χωρὶς τῆς ὁποίας
ἔτε εἶναι ἐλπίς ἀσφαλείας ἢ εὐτυχίας τῆς
Εὐρώπης; ἢ ὅτι ἐφαντάδι ποτὲ, ὅτι ἡμ-
παρεῖ νὰ ὑφίσταται ἡ ξηρὰ, ὅταν παύσῃ
τις νὰ θεωρῇ τὸν χωρισμὸν τῆς Ἀγγλίας
ὡς θανάσιμον κακόν; ἀλλ' ἀφ' οὗ διὰ
τῆς φοβητικῆς δημοσίας λόγους τῆς Γαλλίας
ἐματαιώθη χεδὸν κάθε ἐλπίς τῇ νὰ λά-
βῃ μέρος ἡ Ἀγγλία εἰς τὴν δοκιμὴν τῆς
κοινῆς εἰρήνης, ἢ προβληθεῖσα ἀπὸ τὴν
Αὐστρίαν ἀρχὴν περὶ διαπραγματεύσεως τῆς
εἰρήνης τῆς ξηρᾶς, νὰ θεωρηθῇ μόνον ὡς

ἐσιώδης συστατικὸν μέρος μελλέουσας μεγα-
λητέρας διαπραγματεύσεως, μιᾶς τῶν-
τι κοινῆς συνόδου περὶ εἰρήνης, καὶ ἐν λόγῳ,
ὡς προπαρασκευὴ εἰς τὴν γενικὴν εἰρήνην.
Ἐὰν ἡ Αὐστρία ἐφρονέσεν ἄλλῶς, ἀναμφι-
βόλως ἡ Ρωσσία καὶ Περσσία, καθὸ συν-
δεδεμέναι μὲ τὴν Ἀγγλίαν διὰ μέσσε ρη-
τοτάτων συνθηκῶν, δὲν ἀπεφάσισαν ποτὲ
νὰ δώσωσιν ἀνθρώσιν εἰς τὰ προβλήματα
τῆς Αὐστριακῆς αὐλῆς.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ Ρωστικὴ καὶ Περσσια-
κὴ αὐλὴ δεικνύσεται ἐμπιστοσύνην πολλὰ εὐ-
άρεστον εἰς τὴν Μεγαλειότητά τε, ἐπρο-
θυμήθησαν νὰ ἐρέξωσιν εἰς σύνοδον περὶ
εἰρήνης, μεσιτεύσεως τῆς Αὐστρίας, ἀπέ-
μεινεν ἔτι νὰ μάθωμεν καὶ τὴν ῥητὴν συγ-
κατάθεσιν τῷ αὐτοκράτορι Ναπολέον-
τος, καὶ τότε νὰ συμφωνήσωμεν τίνι τρό-
πῳ νὰ διαπραγματευθῇ ἀμέσως ἡ εἰρή-
νη. Πρὸς τῷτο, ἀπεφάσισεν ἡ Μεγαλειό-
της τε νὰ σείλῃ κατὰ τὰς τελευταίας ἡ-
μέρας τῷ Γενίῳ τὸν μίσηροντε τῶν ἐξω-
τερικῶν ὑποθέσεων εἰς τὴν Δρέσδην, καὶ
ἐλθόντος, ἀπεφασίδη τῇ 30. Γεν. συν-
θήκη, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ αὐτοκράτωρ
Ναπολέον ἐδέχετο τῷ αὐτοκράτορι τῆς
Αὐστρίας τὴν μεσιτείαν πρῶτον μὲν περὶ
γενικῆς εἰρήνης, εἰδὲ καὶ τῷτο χερματίσῃ ἀ-
δύνατον, περὶ εἰρήνης τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ
παρὸν, καὶ τῇ 5. Γεν. διαρίδῃ νὰ λάβῃ
ἀρχὴν ἡ σύνοδος εἰς τὴν Πράγα. καὶ διὰ
νὰ ἔχωσι καιρὸν, διαρίδῃ νὰ γνωρίσῃ ὁ αὐ-
τοκράτωρ Ναπολέον τὴν ἑως τῆς 20. Γεν.
ὑπάρχουσαν ἀνακωχὴν ἕως τῆς 10. Αἰγ.,
πρὶν τῆς ὁποίας ἡμέρας δὲν ἠδύνατο νὰ πρῶ-
δοποιήσῃ, ὅτι ἀρχίζει ὁ πόλεμος, ἀν δὲν

γενή συμβιβασμός· εἰς τὸ ἴδιον ὑπεχέ-
θη ἡ Μεγαλειότης τε νὰ καταπείσῃ καὶ
τὴν Ῥωσικὴν καὶ Περσικὴν αὐλήν νὰ
σερξῶσι.

Αὕτη ἡ εἰς τὴν Δρέσδην γενομένη συν-
θήκη ἐκαινώθη λοιπὸν καὶ εἰς ταύτας τὰς
δύο αὐλὰς· καὶ μὲν ὅλον ὅτι ἡ παράτασις
τῆς ἀνακωχῆς εἶχε δι' αὐτὰς δυσκολίας τι-
νάς καὶ ἐσιώδη τινὰ ἄτοπα, ὅμως αὐταὶ
παρέβλεψαν ὅλα ταῦτα, θέλousai νὰ δώ-
σωσι πρὸς τὴν Μεγαλειότητά τε, τὸν αὐ-
τοκράτορα, νέον σημεῖον τῆς πρὸς αὐτὸν
ἐμπιστοσύνης τῶν, καὶ ἐν ταύτῳ νὰ κηρύ-
ξωσιν ἐνώπιον ὅλων τῶν κόσμων, ὅτι δὲν ἤ-
θελον νὰ παραμελήσωσι καὶ αὐτὸν τὸν ὑ-
ποθάλλοντα μικρότατον σπινθῆρα εὐελ-
πισίας πρὸς εἰρήνην, καὶ ἐν γένει καμμίαν
ἀπόπειραν οἰανδήποτε πρὸς ἀπόκτισιν αὐ-
τῆς. Ὅθεν, ὑδεμμία ἄλλη μεταβολὴ ἐ-
γενεον εἰς τὴν συνθήκην τῆς 30. Ἰουν.,
πλὴν ὅτι, ἐπειδὴ αἱ τελευταῖαι συνδιαλέ-
ξεις δὲν ἠμπόρεσαν νὰ λάβωσι ταχύτερον
τέλος, ἡ διορία πρὸς ἐναρξιν τῆς συνόδου
παρεκτάνθη ἕως τῆς 12. Ἰουλίου.

Ἐν τῷ μεταξύ, τρέφουσα ἡ Μεγα-
λειότης τε ἀκόμη πάντοτε ἐλπίδα τῇ νὰ
καταπαύσῃ παντελῶς τὰ βάσανα τῆς ἀν-
θρωπότητος καὶ τὴν ἀταξίαν τῇ πολιτικῇ
κόσμῳ, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ καὶ ἄλλην ἀ-
πόπειραν καὶ δοκιμὴν πρὸς τὴν Βρεττανικὴν
διοίκησιν, σκοπὸς, τὸν ὁποῖον ὅχι μόνον
ἐπῆνεσεν ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον κα-
τὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ καὶ ὑπεχέθη αὐ-
τεπάγγελτος νὰ συγχωρέσῃ, διὰ τὸ συν-
τομώτερον, νὰ διαβῶσιν οἱ εἰς Ἀγγλίαν πε-
ρὶ τῆς σαλυσόμενοι ἄνδρες διὰ μέσου

τῆς Γαλλίας· ἀλλ' ὅτε διωρίσθησαν ἔτσι
καὶ ἔμελλον νὰ μισεύσωσιν, ἀπῆντησαν
δυσκολίας ἀνελπίστες, καὶ τὰ δοθησόμενα
πασσαπόρτια ἀνεβάλλοντο μὲ προφάσεις
εὐτελεσάτας ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἕως
ἃ τέλος πάντων ἀπηγορεύθησαν παντάπα-
σι. Τῆτο τὸ συμβεβηκὸς ἦτον ἱκανὸν καὶ
νέον αἴτιον τῇ νὰ διαζῇ τις ὡς εἰκὸς εἰς ἄ-
κρον περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν πολλάκις
ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα
δημοσιευθεῖσιν ὑποσχέσεών τε περὶ τῆς
κλίσεώς τε εἰς εἰρήνην, ἐν ᾗ μάλιστα, κα-
τὰ πολλὰς αὐτῇ λόγους, τότε μάλιστα
ἐπρεπέτις νὰ πισεύσῃ, ὅτι ἐπεθύμει πρὸ
πάντων καὶ ἠύχετο τὴν κατὰ θάλασσαν
εἰρήνην.

Ἐν τέτοις, ἐψήφισαν ὁ αὐτοκράτωρ
τῆς Ῥωσσίας καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Περου-
σίας, ἕκαστος τὰς πληρεξουσίων των, καὶ
δύντες εἰς αὐτὰς ὅλας τὰς ἀναγκαίας πλη-
ρεξουσίας διαταγὰς, ἔστειλαν εἰς Πράγαν,
ὅπε ἔτσι ἐφθασαν τῇ 12. Ἰουλ. κατ' ἡν
ἡμέραν ἐφθασε καὶ ὁ παρὰ τῆς Μεγαλειό-
τητός τε πρὸς μεσιτεῖαν διωρισμένος μι-
νίστρος.

Ἐὰν αἱ περὶ εἰρήνης συνδιαλέξεις δὲν
ἐλάμβανον πρῶίμα τοιαύτην μορφήν, ὥστε
νὰ προβλέπητις εὐκταίαν ἐκβασιν, δὲν
ἐδύνοντο νὰ διαρκέσωσιν ἐπέκεινα τῆς 10.
Αὐγύστε, διότι ἕως ταύτης τῆς διαλείας
ἐπεμακρύνθη ἡ ἀνακωχὴ ἀεμάτων διὰ με-
σιτείας τῆς Αὐστρίας, καὶ πέραν ταύτης
νὰ ἐπιμακρυνθῇ δὲν ἐσυγχώρεον ἔτε ἡ πο-
λιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ κατάστασις τῶν δυ-
νάμεων, ἔτε αἱ θέσεις καὶ τὰ χρειώδη τῶν ἐ-
στρατευμάτων, ἔτε ἡ κατάστασις τῶν ἐ-

παρχιών, ὅτε αὐτὰ εὗρισκοντο, ἔτε δὲ τῶν συμμάχων μοναρχῶν ἡ ἄκρα ἔφεισι τῷ νὰ καταπαύσῃ τέλος πάντων τὴν ὀχληρὰν ἀβεβαιότητα τῶν πραγμάτων. Περὶ τέτων ὅλων τῶν περιστάσεων ἤξευρεν ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον, καὶ ὅτι ἡ διορία τῶν περὶ εἰρήνης συνδιαλέξεων ἦτον ἐξ ἀνάγκης προσδιωρισμένη ἀπὸ τὴν διορίαν τῆς ἀνακωχῆς. Πρὸς τέτοις, ἐγίνωσκε κάλλιστα ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέον, πόσον ἐκρέματο ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τε ἡ εὐτυχὴς συντομία καὶ ἡ χαρποποιὰ ἔκβασις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποθέσεως.

Ὁθεν, εἰς ἄκρον ἐλυπήθη τῶντι ἡ Μεγαλειότης τε, ὁ αὐτοκράτωρ, ὅτε μετ' ὀλίγον ἔμαθεν, ὅτι ἡ Γαλλία ὄχι μόνον ἐκ μόνης τῆς δυνάμεως ἐδείξε μὲν τὰ σωτὰ προθυμίαν πρὸς ἐπιτάχυνσιν τῆς μεγάλης τῆς εἰρήνης ἔργου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπολιτεύθη τοιαυτοτρόπως, ὥσάν νὰ ἀπέβλεπεν ἐπιτιθεὶς εἰς τὸ νὰ ἀεργοπορήσῃ τὰς περὶ εἰρήνης συνδιαλέξεις καὶ νὰ ματαιώσῃ οἰανδήποτε καλὴν ἔκβασιν. Ἦλθε μὲν εἰς τὴν Πράγαν Γαλλικὸς μινίστρος, ὅμως χωρὶς ἄδειαν τῆς ἐπιχειρήσειν, ἕως ἢ δῆθεν ἔλθῃ ὁ πρῶτος πληρεξέσιος. Ὁ ἐρχομὸς τῆς πρῶτης πληρεξέσεως ἐπεριμένετο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἀλλ' εἰς μὴδὲν ἔωκα ἢ τελευταῖον ἐμάθομεν τῇ 21. Ἰουλ., ὅτι ἡ ἀεργοπορία τῆς ἐρχομῆς τε προήρχετο, ὥς τῆς παραδόξου ἀπολογίας! ἀπὸ ἐμπόδιόν τι συμβᾶν μεταξὺ τῶν Γάλλων καὶ Ρώσσοις κομισαρίων, ὅτε ἐσυμφωνήθη ἡ παράτασις τῆς ἀνακωχῆς, ἐμπόδιον λέγω τόσον εὐτελὲς καὶ ποταπὸν, ὥστε δὲν ἐδύνατο νὰ ἔχῃ καμμίαν ῥοπήν εἰς

τὴν περὶ εἰρήνης σύνοδον, καὶ τὸ ὅποιον εὐκόλως καὶ ταχέως ἐδύνατο νὰ ἐξωμαλίσθῃ διὰ τῆς μεσιτείας τῆς Αὐστρίας. Ἀλλ' ὅτε καὶ αὕτη ἡ πρόφασις ἐξωμαλίσθη, ἔφθασε τελευταῖον εἰς τὴν Πράγαν ὁ πρῶτος Γαλλικὸς πληρεξέσιος τῇ 28. Ἰουλ., δεκαῖξ ἡμέρας μετὰ τὴν διατεταγμένην ἡμέραν πρὸς ἔναρξιν τῆς συνόδου.

Εὐθὺς δὲ τὰς πρῶτας ἡμέρας μετὰ τὸν ἐρχομὸν τέτε τῷ μινίστροι, ἐπερόβλεπε χεδὸν τινὰς ὁποῖαν ἐμελλε νὰ λάβῃ ἔκβασιν ἡ σύνοδος, διότι ὄχι μόνον, χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ κατορθώσῃ τι ὁ μεσιτεύων μινίστρος, ἐγίνετο λογοτριβὴ τίνι τρόπῳ ἐμελλον νὰ ἐγχειρίσῃ τὰ περὶ πληρεξουσιότητος γράμματα, καὶ νὰ γείνωσιν ἀμοιβαίως αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις, πρᾶγμα, περὶ τῷ ὁποίῳ πρότερον ἦδη ἀπεφασίσθη ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ προφανὲς ἀνικανὸν τῆς δεξιότητος πληρεξουσιότητος εἰς τὰς Γαλλικὰς μινίστρος, ἔπρεπε νὰ συμβῇ διακοπὴ καὶ διάπαυσις πολλῶν ἡμερῶν, ἕως ἢ τῇ 6. Αὐγύστου ἐγχειρίσαν οἱ Γαλλικοὶ πληρεξέσιοι νέαν ἀπόκρισιν, διὰ τῆς ὁποίας ὄχι μόνον δὲν ἐλύθη ἡ ἐπικρατῆσα δυσκολία καὶ ἀπορία περὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἐχειρίσεως τῶν ἀμοιβαίων γραμμάτων, καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ εἰρήνης συνδιαλέξις δὲν ἔκαμε χεδὸν καμμίαν ἐσιώδῃ πρόσδον πρὸς τὸν καθ' αὐτὸ σκοπὸν, ἕως ἢ διὰ τῆς ματαιᾶς ἀλληλογραφίας περὶ τῆς προηγουμένης λύσεως τῶν ἀνω ζητημάτων, ἔφθασε καὶ ἡ 10. τῆς Αὐγύστου. Τότε, ἐπεὶ πλεονεχέει ἡ Ρωστικὴ καὶ Περσσιακὴ πληρεξέσιος δὲν ἐδύ-

νοντο νὰ παραβῶσι ταύτην τὴν διορίαν, ἡ σύνοδος διελύθη· ὁποῖαν δὲ ἀπόφασιν ἔπρεπε νὰ κάμῃ ἡ Αὐστρία, ἦτο προδιωρισμένον καὶ διὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐβάρδιζεν ἡ ὑπόθεσις ταύτης τῆς συνόδου, καὶ διότι ἤδη κατεξερεώθη ἡ πληροφορία, ὅτι ἦτον ἀδύνατον ἡ εἰρήνη, καὶ διότι πρὸ πολλῷ δὲν ἦτο πλέον ἀμφιβολία περὶ τῶ ἐίδος, καθ' ὃ ἡ Μεγαλειότης τε ἐθεώρει τὸ μέγα περὶ ὃ ἡ ἀμφισβήτησις ζήτημα, καὶ διὰ τὰ φρονήματα τῶν συμμάχων, τὰ ὅποια εὗρισκε πάντα σύμφωνα μετὰ τὰ ἐδικῆς, καὶ τέλος, διὰ τὰς προτῆς ῥητὰς δημοσίαις λόγους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐπεδέχοντο καμμίαν παρεξήγησιν.

Μετ' ἄκρας λύπης ἀναγκάζεται πρὸς τὴν τὸ κίνημα ὁ αὐτοκράτωρ, εὗρισκων καὶ ἐν τούτῳ μόνον παρηγορίαν, ὅτι κατέβαλε καὶ αὐτὸς τὰς ἐσχάτας ἀγῶνας πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀνανεώσεως τοῦ πολέμου. Ἡ Μεγαλειότης τοῦ ἡγωνίσθη τρεῖς χρόνους κατὰ διαδοχὴν ἀνευδύτως, διὰ νὰ καταβάλῃ μετὰ τρόπον μαλακὸν καὶ συμβιβαστικὸν τὸ θεμέλιον εἰς μίαν ἐνδεχομένην ἀληθινὴν καὶ ἐπίμονον εἰρήνην διὰ τὴν Αὐ-

στρίαν καὶ τὴν Εὐρώπην ὅλην· ἀλλ' ἔτσι οἱ ἀγῶνες ἐχρημάτισαν ἀνωφελεῖς· ἄρα τὸ μόνον καταφύγιον ἔμενεν εἰς τὰ ἄρματα· κινεῖ δὲ αὐτὰ ὁ αὐτοκράτωρ χωρὶς τινος προσωπικῆς μνησικακίας, ἀπὸ ἀνάγκης φεῦ! κατὰ χρέος ἀπαραίτητον, καὶ ἀπὸ αἰτίας, τὰ ὅποια θέλει νοήσει καὶ ἐγκρίνει καθε πρὸς ὑπήκοον, ὁ κόσμος, καὶ αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολεὼν εἰς ἄραν ἡσυχίας καὶ δικαιοσύνης. Ἡ ἀπολογία τέτε τῶ πολέμου εἶναι γεγραμμένη μετὰ τόσας μεγάλας καὶ εὐαναγνώστους χαρακτηρίας εἰς τὴν καρδίαν ἐκάστου Αὐστριακοῦ, ἐκάστου Εὐρωπαίου, ἀποιασδήποτε δυνάμεως ὑπηκόου, ὥστε πρὸς ἀπόδειξιν δὲν εἶναι χρειᾶ καμμιᾶς τέχνης. Τὸ ἔθνος καὶ τὸ σεράτευμα θέλουν καμὴν τὸ χρέος των· καὶ ἡ μὲν ἀπὸ κοινὴν ἀνάγκην καὶ κοινὴν συμφέρον συσθεῖσα συμμαχία μετὰ ὅλας τὰς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἐξωπλισμένας δυνάμεις, θέλει δώσει τὴν πληρεστάτην ἐμβρίθειαν καὶ ῥοπήν εἰς τὰς ἀγῶνας μας, ἡ δὲ ἔκβασις ἔσαι, θεὸ βοηθεῖα, κατὰ ῥῆν, ὡς εἰκός, καὶ κατ' εὐχὴν ὅλων τῶν φίλων τῆς τάξεως καὶ τῆς εἰρήνης.

5899

509730

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

~~Відомості про особу, яка вчинила злочин~~
1919 р.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Відділ рукописів
Київський національний університет
імені Шевченка

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова